

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de begrotingsparagraaf weerstandsvermogen tenminste:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inzicht in robuustheid gemeentelijke financiën

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeentelijke financiële positie bestand is tegen tegenvallers. Met een zeker weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller meteen dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf (statisch weerstandsvermogen) maar ook op meerdere begrotingsjaren (dynamisch weerstandsvermogen). Om de robuustheid van de financiële middelen te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en impact van mogelijke risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit financiële mogelijkheden waarmee eventuele tegenvallers bekostigd kunnen worden. Met incidentele weerstandscapaciteit, zoals de algemene reserve en de stille reserves, kan een gemeente calamiteiten en eenmalige tegenvallers opvangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het afgesproken niveau. Met de structurele weerstandscapaciteit, zoals de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB, kan de gemeente permanente tegenvallers in de exploitatie opvangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

Risico's

Het weerstandsvermogen van een gemeente dient om die categorie risico's af te dekken die niet in de begroting is voorzien. Het gaat hier om bedrijfsrisico's met betrekking tot de grondexploitatie, open einde-regelingen en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Reguliere risico's behoren dus niet tot deze categorie. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. In het vervolg van deze paragraaf zal nader worden ingegaan op de beschikbare incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Vervolgens kunnen conclusies worden getrokken over hoe het gewenste weerstandsvermogen zich verhoudt tot de weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit: reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen van het eigen vermogen. Noordenveld kent verschillende reserves, zoals:

- de algemene reserve;
- egalisatiereserves, ofwel bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht;
- overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn door de gemeenteraad ingesteld voor het concretiseren van bepaalde doelstellingen. Bij aanwending voor andere doeleinden zou het oorspronkelijk voorgenomen besluit niet meer gerealiseerd kunnen worden. Op grond van vorenstaande worden de bestemmingsreserves niet tot de weerstandscapaciteit gerekend. Een uitzondering hierop vormt de reserve grondexploitatie en de reserve sociaal domein. Deze reserves zijn ingesteld als buffer voor het opvangen van eventuele negatieve resultaten op de exploitatie van bouwgronden respectievelijk het sociaal domein.

Noordenveld beschikt per ultimo juni 2019 over de navolgende reserves en voorzieningen.

x € 1.000	Begroting 2019	Begroting 2020
Algemene reserve	6.842	5.484
Bestemmingsreserves	18.137	16.734
Voorzieningen	7.000	6.528
Totaal	31.979	28.746

Voor de reserves en voorzieningen geldt dus dat sprake is van (toekomstige) claims op grond van besluitvorming van de gemeenteraad. In bovenstaande bedragen is hiermee reeds rekening gehouden.

Stand algemene reserve

In de stand van de algemene reserve zijn de raadsbesluiten tot en met medio juni 2019 verwerkt.

Stand bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves bestaan onder andere uit:

- reserve dekking kapitaallasten (€ 7,3 miljoen);
- reserve sociaal domein (€ 2,9 miljoen);
- reserve grondexploitatie (€ 4,4 miljoen);
- reserve sociale huisvesting Norg (€ 1,2 miljoen).

Omvang reserves

Hieronder worden de gemiddelde reserves per inwoner van Noordenveld over 2019 en 2020 vermeld.

Soort reserve	€	2019	2020
Algemene reserve		219	175
Bestemmingsreserve		581	535
Totaal		800	710

Structurele weerstandscapaciteit: onbenutte belastingcapaciteit

De algemene reserve en bestemmingsreserves behoren tot de incidentele weerstandscapaciteit. Tot de structurele weerstandscapaciteit van een gemeente behoort de onbenutte belastingcapaciteit van de OZB, te definiëren als het verschil tussen de door de raad vastgestelde tarieven en de 'maximum'-tarieven. Voor de OZB geldt echter geen wettelijk

vastgesteld maximum meer, de ruimte binnen de onroerende zaakbelasting is in theorie dus onbeperkt. De omvang van deze belastingbuffer wordt dus bepaald door wat het gemeentebestuur als aanvaardbaar maximumtarief beschouwt.

Omvang weerstandscapaciteit

Samengevat kan worden geconcludeerd, dat de gemeente tenminste beschikt over een weerstandscapaciteit van € 12,8 miljoen. Zijnde de algemene reserve (€ 5,5 miljoen), de reserve grondexploitatie (€ 4,4 miljoen) en de reserve sociaal domein (€ 2,9 miljoen).

Risico's

De omvang van het benodigde weerstandsvermogen wordt bepaald door de omvang van de weerstandscapaciteit in relatie tot de 'resterende risico's'. Met 'resterende risico's' worden bedoeld de risico's die onvoldoende onder controle kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen. In de bijlage van deze paragraaf zijn alle geïnterpreteerde risico's opgenomen en nader toegelicht. De risico's worden jaarlijks opnieuw geïnterpreteerd. De risico's in de bijlage van deze paragraaf zijn dus actueel.

Weerstandsvermogen

Om conclusies te trekken over de toereikendheid van het weerstandsvermogen is in samenspraak met de controlerend accountant en de gemeenteraad een systematiek ontwikkeld, die uitgaat van de kans dat zich een risico voordoet en de financiële schade die daaruit kan voortvloeien. De risico's worden in vijf risicoklassen ingedeeld, gebaseerd op het aantal keren dat een risico zich zou kunnen voordoen. Elke klasse bevat een bepaald percentage dat wordt vermenigvuldigd met het financiële gevolg. Deze financiële gevolgen zijn op hun beurt ingedeeld in vijf klassen, oplopend van € 25.000 tot meer dan € 750.000.

Kans

<i>Klasse</i>	<i>Referentiebeelden</i>	<i>Kwantitatief</i>
1	< of 1 keer per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5 - 10 jaar	30%
3	1 keer per 2 - 5 jaar	50%
4	1 keer per 1 - 2 jaar	70%
5	1 keer per jaar of vaker	90%

Gevolg

<i>Klasse</i>	
1	€ 25.000 - € 50.000
2	€ 50.000 - € 100.000
3	€ 100.000 - € 250.000
4	€ 250.000 - € 750.000
5	> € 750.000

In de bijlage is een integraal overzicht opgenomen van alle risico's ingedeeld naar kans maal gevolg.

Minimaal en maximaal benodigd weerstandsvermogen

Op basis van de hierboven beschreven kans/gevolg-systematiek bedraagt het minimaal benodigde weerstandsvermogen € 2,8 miljoen. Het maximale beslag op het weerstandsvermogen bedraagt momenteel € 6,7 miljoen.

x € 1.000	Algemene reserve	Reserve grondexploitatie	Reserve sociaal domein	Totaal
Maximale risico	4.070	331	2.250	6.651
Beschikbaar	5.484	4.404	2.901	12.789
Overdekking	1.414	4.073	651	6.138

In totaal is er binnen de reserves dus nog € 6,1 miljoen ruimte.

Financiële kengetallen

In de begroting en jaarrekening wordt een voorgeschreven tabel met financiële kengetallen opgenomen in de begroting en de jaarstukken. Deze cijfers geven een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente. Ook wordt een toelichting gegeven op de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen en wat dat betekent voor de financiële positie van de gemeente. Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De voorgeschreven kengetallen worden al langere tijd gebruikt bij onder anderen financiële stresstesten. Een gemeente kan bij de vaststelling van de eigen normen gebruik maken van de signaleringswaarden zoals die worden toegepast bij stresstesten.

Kengetallen bij de begroting 2020	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. Netto schuldquote						
a. zonder correctie doorgeleende gelden	60%	59%	78%	78%	74%	70%
b. met correctie doorgeleende gelden	59%	58%	77%	77%	73%	70%
2. Solvabiliteitsratio	30%	28%	31%	28%	28%	29%
3. Grondexploitatie	4%	1%	2%	1%	1%	1%
4. Structurele exploitatieruimte	-5%	1%	1%	1%	1%	2%
5. Belastingcapaciteit	94%	99%	94%	93%	91%	89%

Toelichting

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger het percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Voor de berekening van dit kengetal worden de boekwaarden van de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Woonlasten ten opzichte van het landelijke gemiddelde

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt berekend door de totale woonlasten van meerpersoonshuishoudens te vergelijken met het landelijk gemiddelde.

Risico's		Kans					Gevolg					Kans x gevolg	
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	Minimaal	Maximaal
		< 1keer per 10 jaar	1 keer per 5-10 jaar	1 keer per 2-5 jaar	1 keer per 1-2 jaar	1 keer per jaar of >	€ 25.000-€ 50.000	€ 50.000-€ 100.000	€ 100.000-€ 250.000	€ 250.000-€ 750.000	> € 750.000		
		10%	30%	50%	70%	90%							
1	Garantstellingen en waarborgfondsen	x							x			25.000	75.000
2	Algemene uitkering uit het gemeentefonds					x			x			90.000	225.000
3	Droogteschade en bodemdaling		x						x			75.000	225.000
4	Informatie- en communicatiesystemen			x				x				25.000	50.000
5	Gegevensbescherming			x						x		375.000	1.125.000
6	Grondexploitaties (inclusief Regiovisie)		x							x		331.000	331.000
7	Open einderegeling inkomensdeel Wet werk en bijstand				x				x			175.000	525.000
8	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs			x					x			125.000	375.000
9	Financiële gelijkstelling primair onderwijs		x							x		0	750.000
10	Milieuverontreinigingen			x					x			50.000	125.000
11	Regionale ontwikkelingen RUD				x			x				35.000	70.000
12	Sociaal domein					x				x		1.350.000	2.250.000
13	Toereikendheid voorzieningen (met name onderhoud kapitaalgoederen)			x					x			125.000	375.000
14	Wegenbeheer en groenbeheersplan			x					x			50.000	125.000
15	Centrumontwikkeling Roden	x							x			10.000	25.000
											2.841.000	6.651.000	

Toelichting op de risico's

In deze toelichting zijn de nu bekende risico's benoemd en volgens een klassen-systematiek gewogen en gewaardeerd.

Garantstellingen en waarborgfondsen

De gemeente heeft zich borg gesteld voor een aantal instanties voor het verstrekken van een geldlening. De gemeente loopt hierbij een risico als de verplichtingen door de geldnemer niet worden nagekomen.

Kwantificering

Kans	klasse 1 (minder of 1 keer per 10 jaar: 10%)
Gevolg	klasse 4 (€ 250.000 - € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 25.000 (10% x € 250.000) tot maximaal € 75.000 (10% x € 750.000)

De in het verleden afgegeven gemeentegaranties ten behoeve van door woningbouwcorporaties aangetrokken geldleningen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Hiervoor geldt een ander risicoprofiel. Corporaties die in de problemen komen dienen eerst het Centraal Fonds Volkshuisvesting voor financiële steun te benaderen. De borgstellingreserve van het WSW vormt de tweede zekerheid. De derde (tertiaire) achtervangpositie betreft een door het rijk en gemeenten (elk 50%) af te geven renteloze lening aan het WSW. Het risicoprofiel kan wijzigen indien door corporaties een toenemend beroep wordt gedaan op het WSW.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Het gemeentefonds verandert met de rijksbegroting mee (normering- of trap op-trap af systematiek). Deze systematiek brengt het risico met zich mee dat bij dalende uitgaven door het rijk (als gevolg van bezuinigingen door het rijk) het gemeentefonds daalt. Ondanks hogere accessen vanaf het jaar 2018 blijkt dat de werkelijke rijksuitgaven achterblijven. Dit kan betekenen dat in een opvolgend jaar een verrekening kan plaatsvinden door het rijk op de al ontvangen uitkering uit een afgelopen jaar. Dit gebeurt jaarlijks bij de meicirculaire. Per 2021 zal er een nieuw model voor de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds worden gehanteerd door het rijk. In 2020 wordt bekend hoe het model er uit komt te zien.

Kwantificering

Kans	klasse 5 (1 keer per jaar: 90%)
Gevolg	klasse 3 (€ 100.000 - € 250.000)
Kans x gevolg	minimaal € 90.000 (90% x € 100.000) tot maximaal € 225.000 (90% x € 250.000)

Droogteschade en bodemdaling

Alom wordt aangenomen dat het klimaat verandert. Hevige buien en lange perioden van droogte zullen ook onze gemeente in de nabije toekomst vaker parten spelen. Het is daarom denkbaar dat hevige wind, zware buien, maar vooral droogte en de daarmee verbonden bodemdaling tot schades aan gemeentelijke vastgoed gaan leiden. Te denken valt aan

waterschade in gemeentelijke vastgoed, maar ook verzakking van wegen en paden, of schade aan gemeentelijke riolering. Bovenop onze reguliere beheeropgave kunnen we dus te maken krijgen met extra werkzaamheden of schadeposten.

Kwantificering

Kans	klasse 2 (1 keer per 5-10 jaar: 30%)
Gevolg	klasse 4 (€ 250.000 - € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 75.000 (30% x € 250.000) tot maximaal € 225.000 (30% x € 750.000)

Informatie- en communicatiesystemen

Bij een grote ICT-storing door bijvoorbeeld een elektriciteitsprobleem, systeemcrash of DDoS-aanval zal de gemeente de continuïteit van de maatschappelijke dienstverlening moeten kunnen garanderen. Grootschalige uitval of verstoring leidt tot:

- verminderde dienstverlening voor burgers en bedrijven, de meest elementaire dienstverlening, zoals de aangifte van een geboorte, kan dan niet kan plaatsvinden;
- de vraag om snelle en adequate maatregelen. Het bestuur moet crisisbesluiten kunnen nemen.

Om een systeemcrash op te kunnen vangen heeft de gemeente een modern back-up systeem dat zich op meerdere locaties in de gemeente bevindt. De kans dat stroomuitval leidt tot problematische situaties wordt verminderd doordat in het gemeentehuis een noodstroom-aggregaat is geplaatst. Alle ICT-systemen zijn voorzien van accu's (zogenaamde UPS'en) die eventuele stroomonderbrekingen kunnen opvangen en in extreme gevallen de systemen gecontroleerd stil kunnen leggen. Hiermee wordt het risico beperkt. Verder heeft de gemeente meerdere systemen om externe virussen/aanvallen tijdig op te sporen en onschadelijk te maken. Deze systemen worden continu bijgewerkt en gemonitord.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 tot 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 2 (€ 50.000 - € 100.000)
Kans x gevolg	minimaal € 25.000 (50% x € 50.000) tot maximaal € 50.000 (50% x € 100.000)

Gegevensbescherming

Vanaf 25 mei 2018 passen decentrale overheden de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) toe. De verordening vervangt de richtlijn bescherming persoonsgegevens. De wetgeving was volgens de Europese Commissie toe aan vernieuwing, nu de samenleving steeds meer is gedigitaliseerd, er een enorme toename van dataverkeer is en de technologie zich steeds sneller ontwikkelt. Als de gemeente de gegevensverwerking niet op orde heeft, kan dat leiden tot hoge boetes vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 tot 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 5 (> € 750.000)

Kans x gevolg minimaal € 375.000 (50% x € 750.000) tot maximaal € 1.125.000
(50% x € 2.250.000)

Grondexploitaties (inclusief Regiovisie)

Voor de risico's voortvloeiende uit grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. De omvang van de risico's met betrekking tot de actuele grondexploitaties is becijferd op € 710.000. Hiervan kan een deel binnen de actuele grondexploitaties worden opgevangen. Voor dat deel dat niet kan worden opgevangen binnen de grondexploitaties, moet een extra risicoreservering worden aangehouden van € 331.000.

Voor de langere termijn moet echter ook naar de toekomst gekeken worden. De gemeente staat voor grote opgaven zoals Centrumontwikkeling Roden, HOV, Roden Zuid, Vitale vakantieparken, duurzaamheidsambities etc. Deze ambities zijn lang niet alle kostendekkend, en om deze doelen te kunnen realiseren is een voldoende hoge reserve grondexploitaties noodzakelijk. Doordat er naar verwachting ook minder uitleg en meer inbreiding en/of particulier initiatief zal worden gerealiseerd, leidt dit tot minder voeding van de reserve grondexploitatie. Tevens zal naar verwachting bij de jaarrekening 2019 een aantal gronden die (nog) niet in exploitatie zijn genomen gedeeltelijk afgeboekt moeten worden. Dit is het geval als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. Verwachting is dat, onder andere ten behoeve van de hierboven genoemde projecten/programma's, de komende vijf jaren in elk geval circa € 4,7 miljoen aan middelen nodig is om risico's af te dekken en verwachte tekorten te dekken, mede ook vanwege bestaande soms hoge boekwaarden.

Open einderegeling Wet werk en bijstand

De regelingen inkomensvoorzieningen en bijzondere bijstand zijn openeinderegelingen en brengen in die zin altijd een bepaald risico met zich mee. Tegenover de kosten van inkomensvoorzieningen die de gemeente maakt staan inkomsten uit het budget BUIG. In 2018 had Noordenveld voor het eerst sinds jaren een overschot op dit budget. De jaren daarvoor was er steeds sprake van een tekort. Het risico op een tekort wordt beïnvloed door de hogere instroom door wetswijzigingen (onder andere korter WW, verhogen van de pensioenleeftijd, hogere instroom arbeid beperkten door stop op Wajong en Wsw, instroom statushouders). Door een aanpassing van de herverdeelsystematiek door het Rijk, wordt vanaf 2019 een lagere rijksbijdrage ontvangen. Hierdoor wordt het risico op een tekort groter.

Kwantificering

Kans	klasse 4 (1 keer per 1 à 2 jaar: 70%)
Gevolg	klasse 4 (€ 250.000 - € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 175.000 (70% x € 250.000) tot maximaal € 525.000 (70% x € 750.000)

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal basis-, voortgezet en speciaal voortgezet onderwijs die zijn gehuisvest op het grondgebied van de gemeente. Er vinden met regelmaat gesprekken plaats met de schoolbesturen over de nodige capaciteit van schoolgebouwen. Vanaf 2015 zijn de schoolbesturen integraal verantwoordelijk voor het gehele onderhoud. De gemeente blijft verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding. In samenwerking met de schoolbesturen is een Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2018 opgesteld. Hierin staan onder andere de ontwikkeling van de locaties in Veenhuizen, Roden en Nietap. De leerlingenprognoses laten zien dat de komende periode het leerlingenaantal zal dalen, zij het wat minder snel dan voorheen werd verwacht. Bij in gebruik zijnde scholen zijn de schoolbesturen financieel verantwoordelijk en draagt de gemeente geen financieel risico. Als gevolg van het opgesteld IHP 2018 zal voor vrijkomende schoolgebouwen die niet langer nodig zijn voor onderwijs vroegtijdig naar een vervangende bestemming worden gezocht. Desondanks blijft er een behoorlijk risico, omdat het niet altijd eenvoudig is nieuwe gebruikers voor de vrijkomende gebouwen te vinden.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 à 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 4 (€ 250.000 - € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 125.000 (50% x € 250.000) tot maximaal € 375.000 (50% x € 750.000)

Financiële gelijkstelling primair onderwijs

Op basis van artikel 142 tot en met 147 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) dient een gemeentebestuur dat basisonderwijs in stand houdt, jaarlijks vast te stellen of er sprake is van overschrijding van de rijksvergoeding. Indien er meer uitgaven zijn geweest dan de ontvangen rijksvergoeding, dan is er sprake van een overschrijding. Deze overschrijding (meer uitgaven dan ontvangsten) dient proportioneel ook aan de scholen voor bijzonder onderwijs te worden doorbetaald. Veelal wordt een bedrag per leerling vastgesteld, die ook op basis van het leerlingenaantal van de bijzondere scholen wordt betaald. Hiermee wordt het openbaar onderwijs en het bijzonder onderwijs in eenzelfde gemeente gelijkgesteld. Tot en met 2000 is de financiële gelijkstelling afgehandeld. Voor de periode 2001-2005 loopt nog steeds een gerechtelijke procedure bij de Raad van State. Nadat hierover duidelijkheid is gekomen kunnen de periodes 2006-2010 en 2011-2015 worden vastgesteld.

Kwantificering

Kans	klasse 2 (1 keer per 5 à 10 jaar: 30%)
Gevolg	klasse 5 (€ > € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 0 tot maximaal € 750.000

Milieuverontreinigingen

Bedrijven moeten voldoen aan steeds strengere milieuwetgeving. Indien schade wordt toegebracht aan het milieu dan zullen zij de kosten voor de reiniging moeten betalen. Is de dader echter niet meer te achterhalen dan kan het zijn dat deze kosten voor rekening van de

gemeente komen. De kosten van bijvoorbeeld bodem- of grondwatersanering kunnen hoog oplopen.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 à 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 3 (€ 100.000 - € 250.000)
Kans x gevolg	minimaal € 50.000 (50% x € 100.000) tot maximaal € 125.000 (50% van € 250.000)

Regionale ontwikkelingen RUD

In Drenthe is de RUD per 1 januari 2014 operationeel. De RUD moet de basis op orde brengen zodat er een robuuste en toekomstbestendige organisatie staat die zorg draagt voor het milieu in de Provincie Drenthe. Wij hebben als uitgangspunt gesteld dat de RUD financieel neutraal dan wel voordeliger moet zijn dan de eerdere gemeentelijke opzet. Of aan dit uitgangspunt zal worden voldaan is afhankelijk van de uitvoering en de resultaten van voorgenomen veranderingen en ontwikkelingen.

Kwantificering

Kans	klasse 4 (1 keer per 1 à 2 jaar: 70%)
Gevolg	klasse 2 (€ 50.000 - € 100.000)
Kans x gevolg	minimaal € 35.000 (70% x € 50.000) tot maximaal € 70.000 (70% van € 100.000)

Toereikendheid voorzieningen

Er zijn voldoende onderbouwingen van het benodigde voorzieningenniveau aanwezig, desondanks kan vanwege onvoorziene omstandigheden of calamiteiten (zoals storm, waterschade en bodemdaling) het voorkomen dat de voorzieningen op enig moment niet toereikend zijn.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 à 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 4 (€ 250.000 - € 750.000)
Kans x gevolg	minimaal € 125.000 (50% x € 250.000) tot maximaal € 375.000 (50% x € 750.000)

Wegenbeheer en groenbeheersplan

Voor het beheer van de openbare ruimte wordt gewerkt aan een systematiek om de jaarlijkse benodigde budgetten in beeld te krijgen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van beheerplannen en scenario's uit de BOR-systematiek. De onderhoudssituatie van bepaalde wegvakken kan door intensief gebruik en als gevolg van weersomstandigheden sneller achteruitgaan, waardoor versneld onderhoud moet worden uitgevoerd. Indien schade aan personen, voertuigen of gebouwen ontstaat door onvoldoende onderhoud aan infrastructuur kan een schadeclaim ingediend worden door de benadeelde persoon. Daarnaast bestaan de risico's van schadeclaims door takbreuk en achterstallig onderhoud van speeltoestellen. Door

bodembeweging mede ingegeven door verdroging kunnen schades en daarmee grootschalige reparaties ontstaan. Dit geldt voornamelijk voor wegen.

Kwantificering

Kans	klasse 3 (1 keer per 2 à 5 jaar: 50%)
Gevolg	klasse 3 (€ 100.000 - € 250.000)
Kans x gevolg	minimaal € 50.000 (50% x € 100.000) tot maximaal € 125.000 (50% x € 250.000)

Centrumontwikkeling Roden

Voor het Uitvoeringsprogramma Centrumontwikkeling Roden 2018-2022, de realisatie van de stappen 2 (Ontwikkelfonds) en 3 (gehele centrum) uit het procesvoorstel 'Albertsbaan, een steen in de ontwikkelvijver van Roden-Centrum', is een groot bedrag aan financiële middelen nodig. Het grootste gedeelte hiervan zal door de gemeente zelf opgebracht moeten worden via door uw raad reeds beschikbaar gestelde of nog beschikbaar te stellen kredieten. In de overige financiële middelen wordt voorzien door externe bronnen, zoals subsidies te verwerven van andere overheden en bijdragen van ondernemers. Aan de financiering door externe bronnen zijn echter wel risico's verbonden. Een toezegging voor een geldelijke bijdrage uit een externe bron betekent niet altijd dat deze ook zal worden ontvangen. Dit geldt in ieder geval voor toezeggingen die een langere (uitbetalings-)looptijd kennen, zoals bijvoorbeeld de toegezegde bijdragen uit de Bedrijfsinvesteringszones die afhankelijk zijn van de draagkracht om de daarvoor vastgestelde regeling voort te zetten. Daarnaast zijn er ook nog de gebruikelijke risico's zoals het niet onherroepelijk worden van bestemmingsplanherzieningen of benodigde (omgevings-)vergunningen. De kwantificering is in dit geval losgelaten in verband met de aanwezigheid van concrete risicocijfers.

Kwantificering

Kans	klasse 1 (minder of 1 keer per 10 jaar)
Gevolg	klasse 3 (€ 100.000 - € 250.000)
Kans x gevolg	minimaal € 10.000 (10% x € 100.000) tot maximaal € 25.000 (10% x € 250.000)

Sociaal domein

Op grond van de huidige ontwikkelingen verhogen we het risicoprofiel. In de eerste plaats omdat er sprake is van openeinderegelingen. Het blijft moeilijk te voorspellen hoeveel inwoners in een jaar een beroep zullen doen op welke zwaarte van zorg. Daarnaast zien we een aantal aanvullende ontwikkelingen. Zo zijn met ingang van 2018 de tekorten, met name in de jeugdzorg en WMO sterk opgelopen. Deze risico's worden afgedekt met de reserve Sociaal Domein maar leggen wel een structureel beslag op de middelen. De omvang van de risico's met betrekking tot het sociaal domein is becijferd op minimaal € 1.500.000 en maximaal € 2.500.000.

Kwantificering

Kans	klasse 5 (1 keer per jaar of >)
Gevolg	klasse 5 (> € 750.000)

Kans x gevolg minimaal € 1.350.000 (90% x € 1.500.000) tot maximaal € 2.250.000
(90% x € 2.500.000)